UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam|| Ex Egregiis Manvscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm in lucem prodiêre

Qvi ... Illas Omnes Complectitvr Historias, Qvæ Post Secvndam Sex Tomorvm Editionem ...

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1586

VD16 ZV 1269

I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-77432

Visual Library

SEPTEMBER.

DE S. VICTORE CENOMANENSI EPISCOPO ET CONFESSORE, VT HABETVR CAP. LVI. GREGORII TVRO-*nenſis de gloria Confeſſorum.*

VICTORIVS Cenomanorum Epiſcopus, magnis ſe virtutibus ſæpiùs declarauit. Nam fertur quadam vice, dũ ciuitas ipſa cremaretur incendio, & validis globis flammæ huc illucque impellente vento propellerentur, hic quaſi paſtor bonus, non perferens eccleſiaſticas caulas ab inſidijs ſatanæ deuaſtari, obuiàm ſe turbini obtulit: eleuataque manu facto ſigno Crucis econtrà, ilicò omne ceſſauit incẽdium. Liberataque ciuitas gratias paſtori retulit, eò quòd non permiſerit res ſuas ab imminenti igne vaſtari. Ad huius quoque ſepulcrum ſæpiùs infirmi ſanantur.

1. Septem.

S. Victor ſigno Crucis extinguit ignẽ.

ITEM BEATI PETRI DAMIANI SERMO, HABITVS IN FESTIVITATE SANCTI VICTORIS, VT *habetur octauo Tomo Aloyſij. Verùm vtrùm hic S. Victor ſit, cuius ipſe mentionem facit, vel alius, compertum non habeo.*

HIC ille magnus prouidentiæ oculus dulciori verbere carnẽ carnaliter ambulantem afflixit, & confixit timore ſuo. Qui enim patientiam Dei, pœnam inferni, gloriã regni, animo irreuerenti & infrunito cõtempſeram, paratus ſum, & non ſum turbatus, vt cuſtodiã mandata Domini. Intùs erat vrens conſcientia multis obuoluta criminibus, & artificioſo velamine deteſtandũ ſilentium diligens, plùs elegerat mori, quàm loqui, perire, quàm redire. Sic obdurationis ſuæ legibus preſſa, oculos ſuos ſtatuerat declinare in terram. Sed ille, qui non dormit, neque dormitat, pauperis animæ recordatus, aggreſſus eſt flagellis vincere, quam vincere beneficijs non valebat. Adeſt illa maxima febris, quam acutam Phyſici nominãt, & membris omnibus profuſiùs ſuperfuſa, miſerabili corpore inſedit. Exaggeratur calor, & in ipſam animę ſedem ignis furioſus irrumpit. Iam flãmis vltricibus peccantis ſubſtantia conflagratur, & æternalium ſentit præludia tormẽtorum. Intelligens igitur, quia horrendũ eſt incidere in manus Dei viuentis, multiplicitatem facinorum meorum recolligo, confeſſus illi, quem electio patrẽ, amicitia fidelẽ, familiaritas conſortem effecit. Vtrùm taliter reſpondit, qualiter ego clamauerim, eius diſcretioni cenſui relinquendum. In propoſito meo eſt, & præterita mea plangere, & cauere futura. Donet ille perſeuerantiam, qui negligentiam excitauit. In ipſius miſericordia, non in iuſtitia ſua confidit ſeruus ſuus, vt memor ſit mandatorũ ipſius, non ſolùm ad ſcribendum, ſed ad faciendum ea. Hæc ergò cauſa fuit operis interrupti. Hæc tãtæ taciturnitatis occaſio. Nunc igitur ſcribemus tantò lætiùs, quantò ſecuriùs, cùm ſummum periculum ſit docere, nec facere: nec attendatur hîc ſtyli lenocinantis excurſus, cùm veræ religionis ſit, euentilatis caruiſſe ſermonibus, nec verborum gloriam redolere.

1. Septem.

Pſal. 118.

Heb. 10.

En habes hic cõfeſſionem ſacramentalem factã ſacerdoti.

Docere, nec facere, ſummũ periculũ eſt.

Ad manum eſt patris noſtri Victoris ſolennitas, ad cuius ſacratiſſimum corpus, ſi vera eſt antiquitatis fides, quotidiè reſidemus. Hic eſt vir, qui in virtute Domini virtutum ſignis & mirabilibus glorioſus effulſit, Apoſtolis & apoſtolicis viris miraculorum gloria comparandus. Quę & quanta ſint, & quanta ſublimitate fulgentia, libellus de vita & ortu eius latiùs exaratus ſufficit indicare. Huic ſignificanter aſſignari poteſt illud, quod in illa ſolenni viſione Angelo Epheſi Eccleſiæ ſcribitur: Vincenti dabo edere de ligno vitæ, quod eſt in paradiſo Dei mei. Ipſe etenim no-

S. Victor miraculis clarus.

Apoc. 2.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

SURIUS
RVIII
5

men ex opere ſortitus antè vicit, quàm vincere nôſſet, nec quemlibet hoſtem, ſed
Pſal. 79. illum, de quo rara, & nunquàm ſecura victoria. Lignum vitæ eſt ſapientia, de cuius
fructu & hic in ſpe, & illic manducat in re, fructu vtiquè ſpecioſo, & precioſo: ſpe-
Cant. 2. cioſo propter ſpeciem, precioſo propter vtilitatem. Hæc eſt illa ſublimis arbor,
cuius vmbra montes, & arbuſta cedros Dei operuerunt. Cedrus Libani, quæ ramo
ſa denſitate Angelicas perumbrat ſtationes. Sub vmbra huius arboris ſed et ſpõſa,
Eſa. 4. Matth 13. & fructus eius dulcis gutturi ſuo. Huic dicimus: In vmbra tua viuemus inter gen-
tes. Huius vmbraculũ protegit ab æſtu diei in ſecuritatem, & abſconſionem à tur-
bine, & à pluuia. Hoc eſt illud granum ſinapis, quod in vtero Virginis Dei Patris
manibus ſeminatum, minus fuit omnibus oleribus terræ, ſed in tantam altitudi-
nem exurrexit, vt veniant volucres cæli, & habitent in ramis eius: lignum quod
Pſal. 1. plantatum eſt ſecus decurſus aquarum, lignum vitæ in medio paradiſi.

Dei filius de ventre matris in gremium Eccleſiæ enixus.

Et attende magnum ſacramentum. Filius Dei totus, & integer eructatus eſt de
corde Patris in vterum Mariæ, de ventre Matris in gremium Eccleſiæ. Quantus in
Patre, tantus in Virgine, quantus in Virgine, tantus in Eccleſiæ vnitate. In Patre in-
effabiliter, in Matre mirabiliter, ſingulariter in Eccleſia. Cum Patre eiuſdem &
æqualis ſubſtantiæ, cum Matre eiuſdem, & diuiſe, cum Eccleſia eiuſdem, ſed occul
tæ. Sic diſtillauerunt cæli miſericordiam, ſic Verbũ Dei transfuſum eſt, & effuſum
vbiquè totum, ſine quo nihil totum. Felix effuſio, quæ currentes adoleſcentulas ad
odorem ſuauitatis inuitat, viſu recreat, ſatiat guſtu, vbiquè autem in medio. Nam
& in illa Deitatis eſſentia, media eſt inter Patrem, & Spiritum, perſona familiaris
Pſal. 66. humano generi benignitata, familiarior identitate, cùm ſola noſtræ carnis ſuſce-
perit paupertatem. Vndè & Dauid in ipſius diuinitatis abyſſum immerſus, ait: Be-
nedicat nos Deus, Deus noſter, benedicat nos Deus: & illum in medio maieſtatis
eſſe proteſtans, & noſtrum aſſerens ſpecialiter, qui noſtræ mortalitatis induit veſti
mentum. Pater enim & Spiritus impleuerunt quidem Virginem, ſed maieſtate,
non ſuſceptione. Eſt & in medio Virginis ipſius vtero ſubſtantialiter illapſus, qui
Pſal. 73. medietatẽ ſtateræ comprændit humanæ. Deus enim noſter Rex ante ſecula ope
ratus eſt ſalutem in medio terræ, terræ vtiquè illius, de qua ſcriptum eſt: Nemo erat,
Gen. 2. Pſal. 45. qui operaretur terram. Eſt etiam in medio Eccleſiæ, dicente Pſalmiſta: Sanctifica-
uit tabernaculum ſuum altiſſimus, Deus in medio eius non commouebitur.

Luc. 9. Colligamus pauca de pluribus, qualiter Saluator medius ſit, & ſemper in medio
videatur. Vulpes foueas habent, & volucres cæli nidos: ipſe non habet nidum, fo-
ueam ignorat, angulum neſcit, locum illum elegit, vndè pateat omnibus, excluſa
perſonarum acceptione. Deniquè & natus poſitus eſt in medio duorum animali-
Eſa. 1. Luc. 2. um, & quæſitus inuenitur in medio doctorum, & medius Iudæorũ ſtat, quem ipſi
Matt. 18. neſciunt. Loquitur & ad diſcipulos: Vbi duo, vel tres congregati fuerint in nomi-
Luc. 22. ne meo, ibi ſum in medio eorũ: &, Ego in medio veſtrûm ſum, ſicut qui miniſtrat.
Iohan. 19. & 20. Crucifixus eſt etiam in medio duorum latronum. Reſurgens ſtetit in medio diſci
Apoc. 1. pulorum ſuorum, & à Iohanne viſus eſt in medio ſeptem candelabrorum aureo-
rum. Medius ergò medium ſequere, nec angulorum ſordibus, nec fouearum tene-
Pſal. 21. Gen. 2. bris delecteris, ſed dic cum iuſto: In medio Eccleſiæ laudabo te. Hoc eſt igitur li-
gnum vitæ plantatum in medio paradiſi, arbor aromatica, puriſſima, balſamorum
mella diſtillans. Ex huius arboris ſubſtantia ſeptemplicium ramorum corona
progerminat, in quorum ſummitate fructus illi dependent, quos cæleſtis illa fiſtu-
la, Paulus Apoſtolus, verbis elegantibus explanauit.

Rami ſeptem ligni vitæ, quorum primus eſt incarnatio Chriſti.

Primus ramus eſt incarnatio Filij Dei. Iſte ſiquidem ſubtilis, & neceſſarius, cùm
Luc. 23. & inſtauret cæleſtia, terreſtria reſtauret, & vtranque naturam ſua viuificet viridita
te. Si in viridi, inquit, ligno hoc faciunt, in arido quid fiet? ſe vocãs viride lignum,
de virginali pullulatum virore, cùm nos & natiuitatis munditiam, & fidei viridita
tem in primo parẽte verum ſit amiſiſſe. Viriditas hæc tam ſapienter ab ipſa ſapiẽ-
tia excogitata eſt, vt & cordis & oris tranſeat facultatem. Oportebat enim ad re-
demptionem hominis, vt victus homo victorem diabolum vinceret. Sed vndè fie-
ret hoc, non habebat. Omnes enim in illo proſcripti eramus, & per illũ originalis
peccati grauitate depreſſi. Deus autem non debuit, cùm potiùs potentia videretur,
ſi ſeruum, à ſe recedentem, cui illum ſubiugauerat enodaret. Quod igitur homo
per ſe non potuit, Deus per ſe non debuit, artifex ſapientia Deum & hominẽ collo
cauit, vt ex parte hominis pro hominib. ſatisfaceret, & ex parte Dei ſuperbũ ſicut

vulne-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

vulneratum humiliaret. Clauſa eſt principi tenebrarum hæc tam glorioſa cõiunctio, nec verſuta calliditas conſilium Dei potuit coniectare. Aſſumitur purum ſemen de virginea puritate, & illum propitiationis fontem ſapientia Dei ſecretiori nouitate repurgat. Primus itaque ramus eſt incarnatio eius: fructus eius ſpiritus ſapientiæ.

Fructus ei9 ſpiritus ſapientiæ.

Secundus ramus eſt baptiſmus Chriſti. Intuere filium virginis non ad ablutionem membrorum ſuorum, quæ de virgineis membris exierant, fuiſſe baptizatum, ſed vt tantæ mundationis priuilegium in aquarum ſubſtantia ſanciretur. Tene intellectu, quod viſu non potes, deſcendere in aquam, cum aliquis baptizatur, filium diaboli, & aſſcendere filium Dei, vaſa iræ in miſericordiæ vaſa conuerti, euerti peccatum originis, ſubuerti latronis ædificium, diuinitatis domicilium preparari. Adeſt Spiritus ſanctus, & de ſumma celorum arce deſcendens, elementum ſanctificat, deificat baptizatum, clarificat miniſterij dignitatem. Conſtipantur Angelicæ virtutes alludentes ſacramentalibus inſtitutis, & cæleſtibus creaturis vnda purificans coronatur. Cordis, non carnis oculos deſiderat ſacramenti tranſcenſio, quia intelligibilis eſt. Secundus ergò ramus eſt Baptiſmus Chriſti: fructus eius ſpiritus intellectus.

2. Ramus. Rom. 9. Fructus ei9 ſpiritus intellectus.

Tertius eſt paſſio Redemptoris. Vide conſilium Dei, quod in abyſſo iudiciorum eius clauſum fuerat ab æterno. Conſilium tuum antiquum, Domine, verum fiat: ait vnus illorum, qui ad arcanum diuinæ prouidẽtiæ fuerat intromiſſus Nunquid non conſuluit tibi, cui non erat adiutor, cùm ſanctiſſimam illam carnem addixit opprobrijs, tormentis expoſuit, & inclinato capite emiſit ſpiritum? O quàm indebita miſeratio, quam gratuita, & ſic probata dilectio, quàm inopinata dignatio, quàm ſtupenda dulcedo, Filium Dei ſic affligi, Regem gloriæ in lacu miſeriæ crucifigi. Deniq; nihil melius ad te redimendum habuit, quàm quòd ſemetipſum exinaniuit, nec excellentiorem modum inuenit ſapientia Dei in omni ſapientia ſua. Paſſio iſta conſilium tuæ redemptionis eſt. Ramus neceſſarius, & mirabilis: cuius fructus eſt ſpiritus conſilij.

3. Ramus. Ioan. 19. Fructus ſpiritus conſilij.

Quartus eſt deſcenſio eius ad inferos. In fortitudine ſingulari deſcendit ad inferos, tanquàm potens crapulatus à vino, & conturbauit virum, qui conturbauit terram, qui poſuit orbem deſertum, confringens malleum vniuerſæ terræ, & horrendum illud palatium fortiſſima ſubuerſione cõcutiens. Fortis quidem erat ille, ſed fortior ſuperuenit, qui vaſa diriperet, auferret arma, ligaret inimicum. Et ramus quidem iſte rectus, atque ſubtilis: cuius fructus eſt ſpiritus fortitudinis.

4. Ramus. Luc. 11. Fructus ſpiritus fortitudinis.

Quintus eſt reſurrectio Chriſti. Hîc oſtendit nobis exemplo, quod promiſerat in premio, & ſcire nos fecit, quòd carne ſua reſurgente reſurgeremus, quæ etſi diſſimilis gloriæ, tamen eiuſdem naturæ in vtero Virginis fuerat fabricata. Excluſa eſt totius ambiguitatis offenſio. Viderunt Apoſtoli manus, tenuerunt pedes, palpauerunt latus, & omnia mortis inſignia beatis oculis adſpexerunt. Et hic igitur ramus magnus, atque ſublimis: fructus autem eius ſpiritus ſcientiæ.

5. Ramus. Ioann. 20. Fructus ſpiritus ſcientiæ.

Sextus eſt aſſcenſio ad cælos. O ſingularis pietas, ſuauitas ſpecialis, cùm lumen carnis noſtræ ſublimibus intulit officinis, & ad dexteram Patris collocauit in gloria. Vident, & admirantur cæleſtium agmina legionum, & ad tantæ gratiæ largitatem inceſſabiliter obſtupeſcunt: exuperat enim ſenſum omnem tantæ dignationis intuitus, ipſi ſoli peruius Trinitati. Sed & hic ramus ſpectabilis, & mirandus: fructus verò eius ſpiritus pietatis.

6. Ramus. Fructus ſpiritus pietatis.

Septimus eſt dies iudicij, quando veniet cum poteſtate magna, & maieſtate reddere in ira vindictam, & vaſtationem in flamma ignis. Tunc erit timor ille timendus, cùm cælis ardentibus, pugnantibus elementis, terra ſuccenſa, conſcientijs obuolutis, dæmonibus accuſantibus, trementibus Angelis, Iudice furibundo & miſericordiam neſciente, fiet illa diſcuſſio, quæ vtinàm nos paratos inueniat. Ramus iſte magnus, & metuendus: fructus eius ſpiritus timoris Domini.

7. Ramus. Fructus ſpiritus timoris Domini.

Amemus ergò lignum vitæ, & de fructu eius aſſiduè manducemus, quia fructus iſte Filius Mariæ eſt, qui eſt Deus benedictus in ſecula ſeculorum, Amen.